

- PELC S. 1967. Rośliny naczyniowe Pogórza Cieszyńskiego. – Roczn. Nauk.-Dydakt. Wyż. Szk. Ped. w Krakowie, Prace z botaniki **28**: 109–207.
- SZAFAER W., KLUCZYŃSKI S., PAWŁOWSKI B. 1953. Rośliny polskie. xxviii + s. 1020. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- ZAJĄC M. & ZAJĄC A. 2001. The geographical element of the native representatives of the Graminae (Poaceae) occurring in Poland. – W: L. FREY (red.), Studies on grasses in Poland, s. 129–139. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- ZAJĄC A. 1978. Atlas of distribution of vascular plants in Poland. – Taxon **27**(5–6): 481–484.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ŻUKOWSKI W. & JACKOWIAK B. 1995. Lista roślin naczyniowych ginących i zagrożonych na Pomorzu Zachodnim i w Wielkopolsce. – W: W. ŻUKOWSKI & B. JACKOWIAK (red.), Ginące i zagrożone rośliny naczyniowe Pomorza Zachodniego i Wielkopolski. – Pr. Zak. Takson. Roślin Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu **3**: 9–93.

Summary. The locality of *Bromus ramosus* (Poaceae) in Beskid Niski Mts. In the Beskid Niski Mts (east part of Polish Carpathians), new locality of *Bromus ramosus* Huds. was found. The station is located between the small road by the southern part of Lipowica quarry and on the edge of forest near to Potok Chyrowski stream (about 3 km S from Dukla) ATPOL grid square 10 × 10 km – **DF22**. Together with *B. ramosus* grows in the patch more than 60 species from different plants communities, e.g. *Fagetalia sylvaticae*, *Molinio-Arrhenatheretea* and *Artemisietea vulgaris*. The habitat conditions and occurrence of many species from different plants communities suggest anthropogenic origin of the locality. Distribution map of *B. ramosus* in Poland was also presented.

MARCIN NOBIS, Zakład Taksonomii Roślin i Fitogeografii, Instytut Botaniki, Uniwersytet Jagielloński, ul. Kopernika 27, PL-31-501 Kraków, Polska; e-mail: nobis@fagus.ib.uj.edu.pl

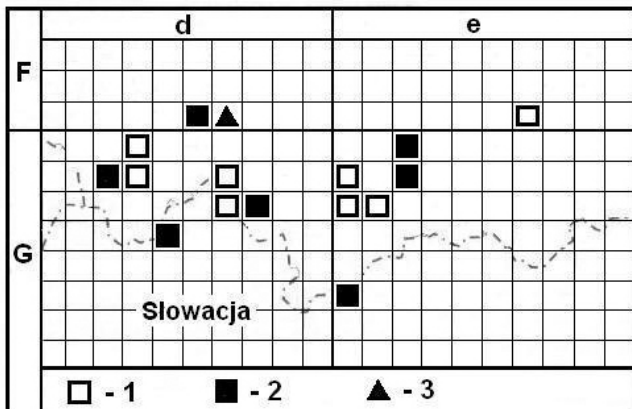
Przyjęto do druku: 10.09.2007 r.

Nowe stanowisko *Hookeria lucens* (Musci, Hookeriaceae) w Beskidzie Małym (Karpaty Zachodnie)

Hookeria lucens (Hedw.) Sm. jest jedynym europejskim przedstawicielem rodzaju *Hookeria*. Występuje głównie w zachodniej i środkowej części kontynentu – ku wschodowi coraz rzadziej. Zasięg tego suboceaniczno-górskiego gatunku obejmuje także Azję Mniejszą, północno-zachodnią Afrykę oraz pacyficzną część Ameryki Północnej (od Alaski po Kalifornię) (OCHYRA i in. 1985; SCHOFIELD 1992).

W Polsce mech ten spotykany jest bardzo rzadko i wyłącznie na terenach górskich. Oprócz nie potwierdzonych od ubiegłego wieku 7 stanowisk sudeckich jego notowania koncentrują się obecnie w Karpatach Zachodnich (OCHYRA i in. 1985; STEBEL i in. 2004). Większość z 33 karpaccich stanowisk ma charakter historyczny – po 1990 r. obserwowany był tylko na 8 z nich (MIERZEŃSKA 1998; STEBEL i in. 2004; ZUBEL 2004).

Hookeria lucens jest gatunkiem leśnym, zdecydowanie ceniolubnym, preferującym bezwapienne, wilgotne lub mokre siedliska naziemne, chociaż rośnie także na kamieniach

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Hookeria lucens* (Hedw.) Sm. w polskich Karpatach w siatce kwadratów ATMOS (STEBEL i in. 2004, zmienione). 1 – do 1990; 2 – od 1990; 3 – nowe stanowisko

Fig. 1. Distribution of *Hookeria lucens* (Hedw.) Sm. in Polish part of the Carpathians according to ATMOS grid square (STEBEL *et al.* 2004, modified). 1 – before 1990; 2 – after 1990; 3 – new locality

i murszejącym drewnie. Najczęściej spotykana jest w dobrze zachowanych lasach regla dolnego, zwykle w głęboko wciętych dolinach potoków. Intensywna gospodarka leśna, a zwłaszcza przebudowa i prześwietlanie drzewostanów, to główne zagrożenie dla stanowisk tego gatunku. W ostatnich latach nie zostały potwierdzone m.in. liczne notowania z Gorców (KORNAŚ & MEDWECKA-KORNAŚ 1956; LISOWSKI & KORNAŚ 1966; STEBEL i in. 2004). Dlatego też mech ten został w naszym kraju umieszczony na czerwonej liście – w kategorii taksonów zagrożonych wyginięciem (ŻARNOWIEC i in. 2004).

Godne uwagi jest więc odnalezienie nowego stanowiska *Hookeria lucens* w okolicy Targoszowa w Beskidzie Małym (w kwadracie **Fd96** siatki ATMOS – OCHYRA & SZMAJDA 1981) (Ryc. 1). Populacja o powierzchni 1 m² zlokalizowana jest na NE stoku góry Gajka (oddział leśny 89), na wysokości 510 m n.p.m., w obrębie płatu dolnoreglowego świerkowego boru na torfie *Bazzanio-Piceetum* Br.-Bl. et Siss. 1939. Na nierównym, podmokłym terenie (lokalne wysięki) występuje tutaj różnowiekowy drzewostan świerkowy o zwarciu 70%, z ubogim runem (o pokryciu 20%) zdominowanym przez *Vaccinium myrtillus*, z udziałem głównie *Carex remota* i *Chaerophyllum hirsutum*. W dobrze wykształconej warstwie mszystej (pokrycie 45%) największy udział mają torfowce (*Sphagnum girgensohnii* i *S. palustre*) oraz charakterystyczny dla omawianego zespołu wątrobowiec *Bazzania trilobata*. *Hookeria lucens* porasta obłamane gałęzie świerkowe, tworzące rodzaj rusztowania pomiędzy brzegami okresowego cieków wodnego.

Opisywane stanowisko leży w mało dostępnym terenie – zagrożone jest jednak skutkami prowadzonej gospodarki leśnej, a szczególnie ewentualnym transportem drewna doliną wspomnianego okresowego cieków wodnego.

Summary. A new locality of *Hookeria lucens* (Musci, Hookeriaceae) in the Beskid Mały Mts (Western Carpathians). *Hookeria lucens* (Hedw.) Sm. – rare, suboceanic-montane species – is known in Poland from the Sudetes (only XIXth century data) and Western Carpathians (also mainly historical data, 8 stations only were found after 1990). The new locality of this interesting moss species has been found

on NE slope of Gajka Mt. near Targoszów (Fd96 square of ATMOS grid). It grows in wet spruce forest (*Bazzanio-Piceetum*) at an altitude of 510 m a.s.l. As endangered species *Hookeria lucens* was included into the red list of threatened mosses in Poland.

LITERATURA

- KORNAŚ J. & MEDWECKA-KORNAŚ A. 1956. *Hookeria lucens* Sm. w Gorcach. – *Fragm. Flor. Geobot.* **2**(2): 72–77.
- LISOWSKI S. & KORNAŚ J. 1966. Mchy Gorców. – *Fragm. Flor. Geobot.* **12**(1): 72–77.
- MIERZEŃSKA M. 1998. Nowe stanowisko *Hookeria lucens* (*Musci, Hookeriaceae*) w Beskidzie Śląskim (Karpaty Zachodnie). – *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* **5**: 311–312.
- OCHYRA R. & SZMAJDA P. 1981. La cartographie bryologique en Pologne. – W: J. SZWEYKOWSKI (red.), *New perspectives in Bryotaxonomy and Bryogeography*. Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, *Seria Biologia* **20**: 105–110.
- OCHYRA R., RUSIŃSKA A. & SZMAJDA P. 1985. M. 456. *Hookeria lucens* (Hedw.) Sm. – W: Z. TOBOLEWSKI & T. WOJTERSKI (red.), *Atlas rozmieszczenia roślin zarodnikowych w Polsce. Ser. V.* **2**: 11–12. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa – Poznań.
- SCHOFIELD W. B. 1992. Some common mosses of British Columbia. Royal British Columbia Museum, Victoria.
- STEBEL A., OCHYRA R., BEDNAREK-OCHYRA H., STACHNOWICZ W., KRAUSE R., ZUBEL R. & RUSIŃSKA A. 2004. *Hookeria lucens* (*Bryopsida, Hookeriaceae*) in the Polish Carpathians. – W: A. STEBEL & R. OCHYRA (red.), *Bryological studies in the Western Carpathians*, s. 63–70. Sorus, Poznań.
- ZUBEL R. 2004. *Hookeria lucens* (*Musci, Hookeriaceae*) w Beskidzie Wyspowym (Karpaty Zachodnie). – *Fragm. Flor. Geobot. Polonica* **11**(2): 426–429.
- ŻARNOWIEC J., STEBEL A. & OCHYRA R. 2004. Threatened moss species in the Polish Carpathians in the light of a new red-list of mosses in Poland. – W: A. STEBEL & R. OCHYRA (red.), *Bryological studies in the Western Carpathians*, s. 9–28. Sorus, Poznań.

ALICJA BARĆ, *Katedra Geobotaniki i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, PL-40-032 Katowice, Polska; e-mail: abarc@us.edu.pl*; BARBARA FOJCIK, *Katedra Botaniki Systematycznej, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, PL-40-032 Katowice, Polska; e-mail: fojcik@us.edu.pl*; MAŁGORZATA BRZUSTEWICZ, *Katedra Geobotaniki i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Śląski, ul. Jagiellońska 28, PL-40-032 Katowice, Polska; e-mail: m.brzustewicz@poczta.fm*

Przyjęto do druku: 11.06.2007 r.

Nowe stanowisko *Equisetum ramosissimum* (Equisetaceae) w Kotlinie Jasielsko-Krośnieńskiej

Equisetum ramosissimum Desf. (skrzyp gałęzisty) występuje w środkowej i południowej Europie, sięgając na zachodzie do Holandii i na wschodzie aż po środkowy Ural (TUTIN 1993). W Polsce największa liczba stanowisk znajduje się w dolinie Wisły między Sando-